

Tantárgy neve: Magyar egyháztörténet 1	Kód: R035	Kreditszáma: 3
Tantárgy angol neve: Hungarian Church History 1		
A tanóra típusa: ea. és száma: 2		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6.		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): <i>R030 Egyetemes egyháztörténet 1</i> <i>R031 Egyetemes egyháztörténet 2</i> <i>R032 Egyetemes egyháztörténet 3</i>		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>Ismeretanyag:</p> <p>A reformáció és ellenreformáció kora (1517–1647) magyarországi egyháztörténetének rendszerezett tanulmányozása. A hallgatók ismerjék meg és elemezzék az adott korszak egyházszerzetének, teológiatörténetének, egyházi művelődésének jellegzetességeit, meghatározó fordulatait. Sajátítsák el a kapcsolódó alapvető fogalomkészletet.</p>		
<p>Tematika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A reformáció terjedésének általános feltételei és jellemzői Magyarországon 1517-től az 1540-es évekig. 2. A reformáció első generációjának néhány jeles képviselője: Dévai Bíró Mátyás, Sztárai Mihály, Huszár Gál, Szegedi Kis István. 3. A helvét irány előretörése az 1550-es, 60-as években, Kálmáncsehi Sánta Márton. 4. A reformáció "balszárnya" hazánkban: az unitáriusok megjelenése és előretörése, Dávid Ferenc, szombatosok, anabaptisták. 5. A reformátusok védekezése és megerősödése velük szemben, Melius Juhász Péter reformátori működése, a helvét hitvallású ref. egyház szervezeti megerősödése. 6. A magyarországi reformáció teológiája, jelentősége művelődéstörténetünkben, néhány jeles személyiség bemutatása. 7. Az ellenreformáció kezdetei és a protestánsok védekezése, a Bocskai szabadságharc. 8. Az ellenreformáció erőteljes előretörése, Pázmány Péter munkássága. 9. Bethlen Gábor és a Rákócziak korának küzdelmei a szabad vallásgyakorlat érdekében. 10. A magyar protestantizmus teológiája és egyházi élete a XVII. században, a virágzó Erdélyi Fejedelemség művelődéspolitikai törekvései. 11. A Debreceni Református Kollégium történetének áttekintése 1538 és 1703 között. 		
<p>Kompetenciák:</p> <p>A hallgatók legyenek képesek kapcsolódó történelmi ismereteik szakirányú elmélyítésére, integrálására. Kapjanak betekintést az aktuális szakirodalmi eredményekbe.</p>		

A **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlottirodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Irodalom:

BUCSAY Mihály: *A protestantizmus története Magyarországon 1521–1945*. Bp.: Gondolat Kiadó 1985. (ISBN 963 281 532 7)

BÍRÓ Sándor - BUCSAY Mihály - VARGA Zoltán - TÓTH Endre: *A magyar református egyház története*, Sárospatak: SRTA 1995. (Az 1949. évi kiadás változatlan utánnomása) ISBN 963 04 609 5 ISSN 1219-7459

DIENES Dénes: *A keresztyénség Magyarországon 1526 előtt*, Sárospatak: SRTA 1997. 178–kk. Sárospatak ISBN 963 04 8584 2; ISSN 1416-3632

Ajánlott irodalom:

BARCZA József: *Bethlen Gábor a református fejedelem*, Szigetszentmiklós: Reformátusok a Közéletben Alapítvány 2002. (Bp.: MRE sajtóosztály 1980-as kiadásának javított és jegyzetekkel bővített kiadása) ISBN 263 00 9242 5

PÉTER Katalin: *A reformáció: kényszer vagy választás?* Bp.: Nemzeti Tankönyvkiadó 2004. ISBN 963 19 5245 2 ISSN 1589-7508

SZABÓ András: *„Bizontalan helyeken búdosunk”*. Szenci Molnár Albert a magyar és az európai szellemi életben, Dunaszerdahely – Komárom: LiliumAurum 2011. ISBN 978-80-8062-433-0

SZABÓ András: *A rejtőzködő bibliafordító – Károlyi Gáspár*, Bp.: Kálvin Kiadó 2012. ISBN 978 963 558 205 1

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Baráth Béla Levente**, egyetemi docens, PhD, dr.habil.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak(név, beosztás, tud. fokozat): -